

Kinga Knapik

Sprawozdanie z jubileuszu 40-lecia pracy naukowej Profesor Krystyny Kleszczowej, Katowice, 15 marca 2012

Linguarum Silva 1, 197-200

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Kinga Knapik

Sprawozdanie z jubileuszu 40-lecia pracy naukowej Profesor Krystyny Kleszczowej, Katowice, 15 marca 2012

W dniu 15 marca 2012 roku w sali Rady Wydziału na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyło się uroczyste spotkanie z okazji 40-lecia pracy naukowej prof. zw. dr hab. Krystyny Kleszczowej. W imieniu władz uczelni w uroczystości udział wzięł Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Gospodarką prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk, który w imieniu Rektora Uniwersytetu Śląskiego złożył życzenia Jubilatce. Władze Wydziału Filologicznego reprezentowali: Dziekan Wydziału Filologicznego dr hab. Rafał Molencki, Prodziekan ds. Rozwoju i Promocji prof. zw. dr hab. Marian Kisiel, Prodziekani ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. Jadwiga Stawnicka oraz dr hab. prof. UŚ Aldona Skudrzyk. W oficjalnych przemówieniach władz wydziału przeważały osobiste wspomnienia. Profesor Marian Kisiel rozpamiętywał egzamin z gramatyki historycznej z (podówczas jeszcze) doktor Krystyną Kleszczową. Dziekan skupił się natomiast na podziękowaniach dla Pani Profesor za czwartkowe spotkania, które raz w miesiącu organizowane są na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (czasami w Instytucie Filologii Słowiańskich w Sosnowcu). Spotkania te odbywają się z inicjatywy Profesor Kleszczowej nieprzerwanie od 10 lat i cieszą się dużym zainteresowaniem nie tylko pracowników, lecz także doktorantów i studentów.

Przemówienia władz uczelni zakończyło wystąpienie Dyrektora Instytutu Języka Polskiego dr hab. prof. UŚ Jacka Warchali, który podkreślił wielki wkład Profesor Kleszczowej w rozwój metodologii badań lingwistycznych. W trakcie uroczystości zaprezentowano sylwetkę naukową Profesor Kleszczowej. Prof. zw. dr hab. Krystyna Waszakowa przedstawiła dorobek naukowy Jubilatki, omówiła zakres badań prowadzonych przez Panią Profesor oraz tematykę Jej najważniejszych pozycji książkowych. W tonie bardziej swobodnym, osobistym, sylwetkę Jubilatki przedstawiła dr hab. prof. UŚ Kamilla Termińska. Jako wieloletnia, nie tylko naukowa, przyjaciółka Pani Profesor, Kamilla Termińska opowiadała o Niej jako o osobie niezwykle taktownej, wyrozumiałej, przyjaznej i życzliwej oraz otwartej na dyskusję. Przedstawiła Ją również jako naukowca pewnego

swych poglądów, perfekcjonistkę świadomą swej wiedzy i zdecydowaną polonistkę o silnym temperamencie badawczym. Po oficjalnych przemówieniach głos zabrali również inni zaproszeni goście. Wielokrotnie podkreślano zaangażowanie Pani Profesor w łączenie środowisk akademickich, dziękowano za stworzenie tzw. katowickiej szkoły słowotwórstwa historycznego, do której wciąż dołączają nowi adepci językoznawstwa polonistycznego.

Uroczystość prowadziły pierwsze doktorantki Profesor Kleszczowej: dr hab. prof. UŚ Aleksandra Janowska i dr hab. prof. UŚ Magdalena Pastuchowa, z których inicjatywy wydana została księga jubileuszowa *Tajemnice dynamiki języka*, zawierająca wybrane artykuły Profesor Kleszczowej z ostatnich dziesięciu lat. Uroczystość uświetnił koncert kwartetu smyczkowego Cztery Czwarte. Muzyka towarzyszyła zbierającym się na uroczystości gościom. Po wręczeniu księgi jubileuszowej skrzypaczki dedykowały Pani Profesor jeden z Jej ulubionych utworów: *Marzenie* Roberta Schumanna.

Na uroczystość przybyło grono znakomitych gości z kilku krajowych ośrodków naukowych, m.in.: prof. zw. dr hab. Jadwiga Zieniukowa, prof. zw. dr hab. Krystyna Waszakowa, dr hab. prof. UW Magdalena Danielewiczowa, dr hab. prof. UW Alina Kępińska, dr hab. prof. UW Radosław Pawelec z Uniwersytetu Warszawskiego, prof. zw. dr hab. Bogdan Walczak, dr hab. prof. UAM Andrzej Sieradzki, dr hab. prof. UAM Jerzy Sierociuk z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. zw. dr hab. Maciej Grochowski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. zw. dr hab. Roman Laskowski, dr hab. prof. IJP PAN Ewa Deptuchowa, dr Zofia Wanicowa, dr Krystyna Data z Instytutu Języka Polskiego PAN, prof. zw. dr hab. Stanisław Borawski, dr hab. prof. UZ Marzanna Uździcka z Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz prof. dr hab. Stanisław Koziara z Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wśród gości obecny był również prof. zw. dr hab. Władysław Lubaś, były dziekan Wydziału Filologicznego w Katowicach i były prorektor Uniwersytetu Śląskiego. Prócz życzeń złożonych Pani Profesor osobiście przez przybyłych gości, odczytano także te przesłane przez osoby nieobecne na uroczystości. Wyrazy szacunku i serdeczne podziękowania przekazali Jubilatce byli studenci, współpracownicy, a także zaprzyjaźnieni pracownicy naukowcy z zagranicy. Listowne gratulacje złożyli m.in. członkowie Komisji Słowotwórstwa przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów, której członkiem Profesor Kleszczowa jest już od 17 lat.

W uroczystości wzięli udział również przyjaciele Pani Profesor spoza środowiska akademickiego, a także – rodzina, stanowiąca dla Niej oparcie i pomoc, bo przecież to cierpliwość i zrozumienie męża sprawiły, że mogła bez przeszkód rozwijać swoje pasje naukowe.

Czterdzieści lat pracy nie wyczerpały aktywności naukowej Pani Profesor, która nadal jest aktywna na wielu polach badawczych. W trakcie

swego przemówienia Jubilatka krótko naświetliła tematykę, którą aktualnie się zajmuje (wyrażenia funkcyjne w historii polszczyzny).

Po zakończeniu części oficjalnej zgromadzeni goście zostali zaproszeni na poczęstunek do wydziałowej kawiarenki, gdzie mogli kontynuować rozmowy, przekazywać gratulacje i życzenia. Uroczysty charakter spotkania nie przeszkodził w dyskusjach językoznawczych. Nie brakowało też wspomnień, anegdot i wielu życzliwych słów.

Rys biograficzny Jubilatki został obszernie przedstawiony w księdze jubileuszowej. Oto jego fragment:

Krystyna Kleszczowa, profesor zwyczajny Uniwersytetu Śląskiego, należy do grona wybitnych uczonych-językoznawców, powszechnie znanych i cieszących się niekwestionowanym autorytetem naukowym w całym polskim i słowiańskim środowisku językoznawczym. Legitymuje się wielkim i bardzo wysoko cenionym dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Profesor Krystyna Kleszczowa ukończyła – z wyróżnieniem –

studia filologii polskiej w roku 1971, uzyskując tytuł magistra na podstawie rozprawy *Charakterystyka porównawcza Psalterza floriańskiego z Psalterzem puławskim w zakresie fonetyki i fleksji*. W 1978 roku obroniła na Wydziale Filologicznym dysertację doktorską *Restrykcje semantyczne w procesie derywacji nazw narzędzi*, przygotowaną pod kierunkiem Profesor Marii Honowskiej, a recenzowaną przez Profesor Jadwigę Puzyninę i Profesora Henryka Wróbla. Jedenaście lat po doktoracie, w roku 1989, Krystyna Kleszczowa *summa cum laude* przeszła przez kolokwium habilitacyjne na macierzystym Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego, uzyskując w październiku tegoż roku zatwierdzenie stopnia doktora habilitowanego (na podstawie dotychczasowego dorobku naukowego i rozprawy „*Verba dicendi*” w historii języka polskiego. *Zmiany znaczeń*). Dziesięć lat później była już profesorem tytularnym, a po kolejnych pięciu latach – profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Śląskiego.

Obecnie Profesor Kleszczowa jest kierownikiem Zakładu Leksykologii i Semantyki przy Wydziale Filologicznym Uniwersyte-

tu Śląskiego. Zajmuje się słowotwórstwem, leksykologią, historią języka polskiego, zwłaszcza historią słowotwórstwa, słownictwa i frazeologii. W oczach polskiego i słowiańskiego środowiska językoznawczego Krystyna Kleszczowa jest przede wszystkim wybitną i wszechstronną (łąączącą kompetencje w zakresie językoznawstwa diachronicznego i synchronicznego, co już dzisiaj bardzo rzadkie) uczoną-lingwistką. Jej dorobek obejmuje ponad 160 pozycji, w tym książki: *Ograniczenia semantyczne w procesie derywacji nazw narzędzi* (1981); „*Verba dicendi*” w historii języka polskiego. *Zmiany znaczeń* (1989); *Słowotwórstwo języka doby staropolskiej. Przegląd formacji rzeczownikowych* (1996); *Staropolskie kategorie słowotwórcze i ich perspektywiczna ewolucja. Rzeczowniki* (1998); *Staropolskie derywaty przymiotnikowe i ich perspektywiczna ewolucja* (2003). Od roku 1995 Profesor Kleszczowa jest członkiem Komisji Słowotwórstwa przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów.